

Analiza stanu zachowania obiektów sakralnych XX-lecia międzywojennego na Lubelszczyźnie

Weronika Kendzierawska

<https://orcid.org/0000-0001-8984-2164>
w.kendzierawska@pollub.pl

Maciej Trochonowicz

<https://orcid.org/0000-0001-7742-7916>
m.trochonowicz@pollub.pl

Katedra Konserwacji Zabytków, Wydział Budownictwa i Architektury, Politechnika Lubelska

Streszczenie: Obiekty sakralne XX-lecia międzywojennego stanowią istotny element krajobrazu kulturowego województwa lubelskiego. Reprezentują wartościową architekturę modernistyczną tego okresu, odzwierciedlając ówczesne kierunki estetyczne i założenia projektowe. W niniejszym artykule omówiona została problematyka stanu zachowania 15 murowanych kościołów rzymskokatolickich. W zbiorze znajdują się obiekty powstałe lub istotnie przebudowane w okresie od 1918 do 1939 roku. Analizie poddano świątynie zarówno te objęte ochroną konserwatorską, jak i te pozostające bez formalnej ochrony. Głównym celem badań było rozpoznanie uszkodzeń, określenie skali degradacji oraz identyfikacja czynników wpływających na stan zachowania tych budowli. Szczegółowe badania objęły elewacje oraz wnętrza świątyń, uwzględniając spękania elementów konstrukcyjnych, zniszczenia elementów wykończenia, zawilgocenia oraz obecność mikroorganizmów. Stwierdzono, że czynniki atmosferyczne, jakość użytych materiałów oraz dotychczasowe interwencje remontowe mają kluczowy wpływ na tempo degradacji. Uzyskane wyniki wskazują na konieczność wdrożenia kompleksowych działań konserwatorskich oraz opracowania strategii długoterminowej ochrony architektury sakralnej z okresu międzywojennego. Systematyczny monitoring stanu technicznego oraz dostosowanie metod renowacji do specyfiki historycznych materiałów mogłoby skutecznie zahamować postępującą degradację.

Słowa kluczowe: kościoły, obiekty sakralne, ocena stanu technicznego, degradacja
